Rok 2. № 141. Sosnowiec, niedziela 19 czerwca 1927 roku. Cena numeru 10 groszy.

DZIENNIK PRACY EXPRES ZAGŁĘBIA

Prenumerata wynosi miesięcznie zł. 1.50.

Adres redakcji i administracji: Piłsudskiego Nr. 8, telefon 4-97, telefon mieszk. redaktora: 6-92.

NIEZALEŻNY ORGAN DEMOKRATYCZNY.

Wydawca: Helena Monsiorska.—Red.: Wiktor Monsiorski.

FILJE: Będzin, hotel Bristol, telef. 5-98; Grodziec ulica Kościuszki; Zawiercie, ulica 3 maja Nr. 13.

Zapomogi dla bezrobotnych pracown. umysłowych.

WARSZAWA, 18. 6. (wł.). W najbliższych dniach zostanie ogłoszone w „Dzienniku Ustaw" rozporządzenie ministra pracy i opieki społecznej, wydane w porozumieniu z ministrem skarbu w sprawie ulg dla bezrobotnych pracowników umysłowych, mianowicie względem bezrobotnych, którzy zarejestrują się przed dniem 31 sierpnia r. b. i udowodnią, że w okresie po d. 1 października 1924 r. pozostawali w stosunku najmu pracy w ciągu 20 u tygodni. Oprócz tego rozporządzenie przedłuża prawo do zasiłku do 26 u tygodni dla tych wszystkich pracowników umysłowych, którzy do chwili ogłoszenia rozporządzenia pobierali zasiłki w ciągu 17-u tygodni.

Więzienie za głoszenie prawdy w wojnie światowej.

BERLIN, 18.6. Organizacja Stahlhelmn przedłożyła frakcjom parlamentarnym prawicy projekt ustawy, przewidujący ciężkie kary domu karnego i długoletniego więzienia na takich obywateli Rzeszy niemieckiej, którzy albo w Niemczech albo zagranicą ustnie lub piśmiennie wypowiedzą się, że Niemcy ponoszą winę wybuchu wojny światowej.

Posłowie irlandzcy nie chcą przysięgać królowi.

LONDYN, 18.6. Przywódca republikański w Irlandji de Valera oświadczył, że nowo wybrani posłowie republikańscy do sejmu irlandzkiego nie złożą w żadnym wypadku królowi przysięgi. Będą przysięgać tylko narodowi irlandzkiemu.

Skandal w poselstwie sowieckiem w Norwegji.

OSLO, 18.6. W parlamencie norweskim zgłoszono interpelację z powodu niebywałego skandalu, jaki rozegrał się w poselstwie sowieckiem w Oslo na obchodzie żałobnym, urządzonym po zgonie Wojkowa.

W czasie obchodu poseł sowiecki Maker wygłosił namiętne pełne obelg przemówienie pod adresem Anglji. Podobne przemówienia wygłosili biorący udział w uroczystości przedstawiciele norweskich komunistów.

Przemówienie posła sowieckiego wywołało w korpusie dyplomatycznym w Oslo wielkie oburzenie.

Min. Lykke odpowiedzi na interpelację oświadczył w parlamencie, iż zakomunikował posłowi sowieckiemu, że na przyszłość nie dopuści do tego rodzaju incydentów.

Parlament przyjął rezolucję potępiającą skandal w poselstwie sowieckiem 106 głosami przeciw 29.

Coraz szersza fala terroru w Sowdepji.

MOSKWA, 18.6. W okręgu sorczyńskim aresztowano w miejscowym klasztorze 40 zakonników i zakonnic. Aresztowania te są pierwszym faktem terroru wobec duchowieństwa po dłuższym okresie złagodzenia prześladowań.

Zamknięcie sesji rady ligi.

GENEWA, 18.6. (wł.). Wczoraj o g. 2 po poł. Chamberlain zamknął 45 sesję rady ligi narodów.

Chamberlain odjeżdża stąd w sobotę do miejscowości Zermmatt w Szwajcarji, gdzie spędzi z małżonką 14 dni. Stresemann opuszcza Genewę również w sobotę i udaje się do Berlina. Złoży on sprawozdanie rządowi o pracach obecnej sesji rady ligi narodów.

Aresztowanie 5 niemców przez sowiety.

BERLIN, 18.6. „B. Z. am Mittag" donosi, że aresztowanych zostało w Rosji przez GPU. 5 niemców, wśród których znajdują się dr. Jern i Phiebe. Nazwiska pozostałych są nieznane. Aresztowani podejrzani są o szpiegostwo.

Pisma donoszą, że...

— Olbrzymi huragan nawiedził trzy gminy powiatu lidzkiego. Są ofiary w ludziach. Zginęło mnóstwo inwentarza żywego. Zasiewy zostały doszczętnie zniszczone. Straty wynoszą około 2 milj. zł.

— Według informacji z Gródka. na terenie powiatu rozpętała się wielka burza gradowa. Grad wielkości orzecha włoskiego zniszczył znaczne obszary zasiewów.

— Warszawska rada związków zawodowych otrzymała od komisji strajkowej robotników budowlanych prośbę o poparcie ich przez strajk demonstracyjny.

— W wielkim procesie komunistycznym w Łucku trzech oskarżonych skazano na bezterminowe ciężkie więzienie, trzech na 15 lat więzienia, 8 na 8 lat, 3 na 6 lat, 7 na 4 lata, 5 na 2 lata 1 na 1 rok, a 24 oskarżonych uniewinniono.

— Wiadomość o rozstrzelaniu porucznika Janika okazała się nie prawdziwą. Poselstwo polskie w Moskwie doniosło oficjalnie, ze por. Janik żyje i przebywa w więzieniu GPU. w Mińsku.

— Dnia 25 bm. przy udziale ministra sprawiedliwości Meysztowicza, odbędzie się w Katowicach uroczysty obchód 5-lecia sądownictwa polskiego na Górnym Slasku.

— W Łodzi wybuchł jedyny w swoim rodzaju strajk. Mianowicie restauratorzy zwrócili się do browarów z wezwaniem, aby te nie odstawiały piwa prywatnym konsumentom do domów, ponieważ szkodzi to i teresom restauratorów. Browary odpowiedziały odmownie, wobec czego restauratorzy bojkotują browary i nie sprowadzają piwa do wyszynku.

— W Kijowie wykryto w hotelu Continental wielki dom rozpusty, znajdujący się pod zarządem Ispołkomu kijowskiego. Zarząd Ispołkomu ciągnął z tego domu bezpośrednie korzyści.

— Poseł włoski w Tiranie potwierdził wobec posła francuskiego pogłoskę o zamordowaniu w północnej Albanji 4 inżynierów francuskich.

— W sobotę rano odjechał z Warszawy do Gdyni statek „Adam Mickiewicz", na którym będzie przewieziona do Warszawy trumna ze zwłokami J. Słowackiego.

— Ilość rozstrzelanych w Moskwie od 1 do 15 bm. wynosi 100 osób. Inicjatorami rozstrzelania byli Orżonikidze, Unschlicht, Jarosławski i Stalin. Część kolegjum G. P. U. z Mienżyńskim na czele, była przeciwna masowemu rozstrzelaniu, a książę Dołgorukow został wciągnięty na listę po burzliwych obradach w biurze politycznem GPU.

— Zabójca posła Wojkowa, Borys Kowerda po ukończeniu procesu, ulokowany w tej samej celi, co przedtem, na Pawiaku, został przewieziony do więzienia mokotowskiego.

— Prezydent Rzpltej wyjechał w towarzystwie p. ministra Niezabytowskiego na trzydniowy objazd województwa lubelskiego.

— Dzienniki ryskie donoszą, jakoby rząd litewski nosił się z zamiarem urządzenia na granicy polsko-litewskiej manewrów wojskowych z udziałem artylerji i wojsk gazowych.

Giełda.

Warszawa, 18.6.

Notowania urzędowe:

Warszawa dol. 8.91½
Nowy-Jork 8.93
Londyn 43.44
Paryż 35.04
Wiedeń 125.78
Praga 26.50
Włochy 49.85
Szwajcarja 172.02
Holandja 358.45 dla Holandji mecniejsza
Dol. War pryw. ob. 8.92½

Tendencja: dla reszty niejedn.

Akcje.

Warszawa, 18.6.

Bank Dyskontowy 133.00
Bank Handlowy 7,30
Bank Polski 141.00 — 139,00 — 140.00
Bank Zachodni 4,40
Bank Zw. S. Z. 81,00 — 80,00
Chodorów 119,00
Cukier 4,80 — 4,75
Łazy 0,43
Węgiel 98,00 — 97,00
Nobel 49,50
Fitzner i G. 5,50
Lilpop 27,75
Modrzejów 8,60
Rudzki 2,30 — 2,34 — 2,32
Starachowice 60.00 — 59,50
Zawiercie 35,00 — 36,00
Borkowski 3.10
Syndykat 2,90

Tendencja słaba.

Przed sesją sejmową.

Pierwsze posiedzenie letnie sejmu wyznaczone zostało na jutro, d. 20 b. m. na godz. 5 po południu.

Jedynym punktem obrad będzie sprawozdanie komisji konstytucyjnej o wniosku posłów związku parlamentarnego polskich socjalistów w sprawie zmiany, niektórych przepisów art. 26 konstytucji Rzeczypospolitej.

W myśl proponowanej zmiany ma być dodany na wstępie pomienionego artykułu następujący ustęp: „Sejm może się rozwiązać mocą własnej uchwały, powziętej przez większość dwuch trzecich głosów przy obecności conajmniej połowy ustawowej liczby członków senatu. Równocześnie w obu wypadkach z samego prawa rozwiązuje się senat. Wniosek o rozwiązanie się sejmu musi być podpisany conajmniej przez jedną trzecią część ustawowej liczby posłów i zgłoszony conajmniej na tydzień przed posiedzeniem, na którem ma być rozważany".

O ile wniosek powyższy zostanie uchwalony, wówczas należy się spodziewać, że sesja obecna będzie już ostatnią, gdyż sejm nie omieszkałby skorzystać z własnej uchwały i napewnoby się rozwiązał.

Zachodzą tu jednak pewne wątpliwości. Chodzi mianowicie o to, że prawica nie miałaby nic przeciwko rozwiązaniu sejmu, ale pod warunkiem, by uprzednio uchwalona została zmiana ordynacji wyborczej. Przy obecnej bowiem ordynacji wybory byłyby dla prawicowych partyj mniej pomyślne.

Na tem tle na terenie sejmu toczyć się będą napewno zajadłe walki. O ile walki te nie zostałyby zakończone kompromisowo lub w jakikolwiek inny sposób, wówczas ostatnie słowo miałby rząd, który, zależnie od okoliczności, albo odroczyłby sesję, albo postarałby się o rozwiązanie sejmu.

Tak, czy owak, większość prasy przepowiada, że sesja obecna będzie ostatnią.

Poza temi dwiema ważnemi sprawami, sejm poświęci nieco czasu dekretowi prasowemu, który spotkał się z ogólnem niezadowoleniem dziennikarzy, oraz ustawie o zgromadzeniach.

Obie te sprawy są nadzwyczaj drażliwe i mogą również doprowadzić do rozwiązania sejmu.

Ustawa prasowa i ustawa o zgromadzeniach mają nadzwyczajną wagę zwłaszcza wobec oczekujących nas wyborów do sejmu.

Wiemy wszyscy, jak namiętnie prowadzona jest zwykle kampanja wyborcza. Potoki obelg, wymysłów, zwroty ulicznikowskie, błoto, ślina jadowita — oto treść wielu artykułów i ulotek, rozrzucanych i rozlepianych wszędzie, gdzie mieszkają ludzie.

Obecny dekret prasowy broni jednostki przed rozwydrzeniem pismaków partyjnych, nakładając niesłychanie surowe kary na redaktorów, autorów, nawet na właścicieli drukarni. A że w walce o przekroczenie zakreślonej granicy łatwo, więc też nic dziwnego, że partje będą dążyły do jego zmiany.

W każdym razie obecna sesja sejmowa będzie zajmującą.

Szwecja, Austrja i Danja

są głównymi odbiorcami polskiego węgla.

Miesiąc ubiegły jest pierwszym miesiącem, w którym od czasu zlikwidowania strajku w kopalniach angielskich wywóz węgla polskiegio przestał spadać. Przeciwnie, w porównaniu z miesiącem kwietniem wywóz ten w maju nawet nieco się podniósł, gdyż w maju wywieziono z Polski zagranicę ogółem 852,000 ton, zaś w kwietniu 829,000 ton. Z górą połowa wywiezionego w maju węgla poszła w świat przez porty polskie: Gdańsk (362,000 ton), Gdynia (77,000 t.) i Tczew (19,000 t.).

Najwięcej węgla w tym okresie wywieźliśmy do Szwecji — 216.000 t., dalej do Austrji — 156 000 t. i do Danji 123,000 t.

W porównaniu z majem 1926 r. ogólny wywóz węgla polskiego wykazuje wzrost o 148,000 ton, co stanowi 21,02 proc.

Dodać należy, że węgiel polski, przed strajkiem angielskim niewiele znaczył na rynkach światowych, obecnie coraz częściej jest poszukiwany, gdyż gatunkowo nie ustępuje węglowi angielskiemu.

Konferencja głównego inspektora pracy

z przedstawicielami robotników.

Główny inspektor pracy p. Klott, będąc w Zagłębiu podzielił się wrażeniami swemi z delegatami robotników.

Wrażenia te, naogół dodatnie, spotkały się z rzeczową krytyką przedstawicieli robotników: pp. Szprucha, Kozubskiego, Angiera, Anzorgego i innych, którzy pokazali p. Klottowi odwrotną stronę medalu.

W pierwszym rzędzie zwrócono uwagę p. głównego inspektora na zwalczanie organizacyj robotniczych przez przemysłowców, którzy wyrzucają z pracy nie tylko za strajk, nie tylko za przekonania polityczne, nie tylko za udział w związku zawodowym, — lecz wówczas nawet, gdy zauważą, iż robotnik udał się na poradę do delegata robotniczego.

Organem pomocniczym przemysłowców jest związek „praca polska". Są kopalnie, („Wiktor") które redukując 300 robotników jednocześnie przyjmują 150 według listy „polskiej pracy", — przyjmują nie dla tego, iż są to ludzie fachowi, lecz za ich przekonania polityczne. A ilu delegatów jest wyrzuconych z kopalń i fabryk? Jakaż może być mowa o spokojnej, planowej akcji zarobkowej w tych warunkach? Jak można żądać od robotników, by popierali ustawodawstwo robotnicze, by, żądali warunków hygjenicznych, jeżeli robotnik boi się przyznać, iż pracuje po 16 godz.

Robotnicy, których zapytywał p. Klott, właśnie pracują więcej, niż 8 godzin, lecz skryli to, bojąc się zemsty przemysłowców. Jeżeli są urządzenia jak łaźnie i t. p., to utrzymane tak niedbale, że to odstręcza od nich robotników. Młodociani nie chodzą do szkół wieczorem — ponieważ są na pracy ciężkiej (za płacę oczywiście o połowę mniejszą) i w dodatku zmuszani do nadrabiania godzin, — więc sił im brakuje do pracy umysłowej wieczorem. Ostatnie strajki w przemyśle metalowym były aktem rozpaczy wygłodniałej masy, która nigdzie nie widzi pomocy i życzliwości; nic dziwnego, że mogą być wybuchy niezorganizowane i dzikie, jak w hucie Bankowej.

Należy pamiętać iż w okresie 1924—25 r. robotnicy byli cierpliwi i nie żądali podwyżek, dzięki temu stało się, iż zarobek spadł poniżej poziomu kosztów utrzymania. Muszą więc teraz organizacja dopominać się większych nieco podwyżek. Rząd powinien zwrócić uwagę na bezład w sprawie obrachunków za pracę. Książeczki robotnicze prowadzą się w ten sposób, że robotnik nigdy nie jest w stanie sprawdzić swój zarobek. Skrywają się godziny nadliczbowe, wpisują się jakieś fantastyczne premje; dniówka zasadnicza jest niezmiernie niską, — naprzykład, 2 zł. 30 gr., a przytem dopisują 100 proc. premji, — w ten sposób zarobek zależy od widzimisię majstra lub dozorcy. Konieczne jest ustalenie zasadniczej taryfy płac, odpowiadającej minimum środków utrzymania. Koniecznem jest, by w fabrykach były regulaminy, wyraźnie ustalające godziny pracy i prawa robotników. Robotnicy powinni być przyjmowani przez państwowy urząd pośrednictwa pracy. Delegatów nie powinni wydalać z pracy za wykonywanie obowiązków; trzeba dać im prawo wejścia do fabryk; inspektor wizytując zakład, powinien mieć przy sobie delegata. Praktykuje się fałszowanie buczków dla przedłużenia czasu pracy. Wymyślanie na robotników, teror administracji jest wszędzie, szczególniej na hucie „Milowice" na hucie „Staszyc" i kop. „Renard". Brak łaźni w fabryce Fitzner Gamper, brak ich na kop. Mortimer, Klimotów, i innych.

Wysłuchawszy skarg delegatów, p. inspektor zapewne odczuł ich słuszność, gdyż zapewniał, że w miarę możności życzenia robotników będą uwzględnione.

Chcemy wierzyć, że tak będzie.

n.

Oczyścić wielki rynsztok Zagłębia!

Przemsza rynsztokiem przemysłowców.

Gdyby przypadkiem zawitał do Zagłębia min. spraw wewnętrznych dr. Składkowski, to zarówno władze policyjne, jak i administracyjne i samorządowe znalazłyby się w sytuacji niezbyt przyjemnej.

Bo ostatecznie co z tego, że Sosnowiec i Dąbrowa urządzają u siebie kanalizację; co z tego, że brzegi rynsztoków są na każdą niedzielę i święto pomalowane szlamkredą na biało; co z tego, że nawet niektóre ustępy są wieczorami oświetlone, a kilka śmietników jest zakrywanych. Co z tego wszystkiego, jeżeli największy rynsztok Zagłębia, zwany dziś Czarną Przemszą, cuchnie zdaleka, gdyż cały szereg zakładów przemysłowych, korzystając z bezkarności, zanieczyszcza rzekę w sposób najwstrętniejszy?

Stwierdzamy stanowczo, po raz niewiedzieć który, że dopóki Przemsza będzie uważana za rynsztok, dopóty zdrowotność Zagłębia Dąbrowskiego nie może się polepszyć.

Zwracamy też uwagę władz sanitarnych państwowych i samorządowych, że ten wielki rynsztok Zagłębia traktowany jest obojętnie i nadzwyczaj wyrozumiale w stosunku do tych przemysłowców, obok posesyj których rynsztok ten przepływa. Zwykłe bowiem rynsztoki muszą być czyszczone, bielone, dezynfekowane, a ten wielki rynsztok, zwany Przemszą, nigdy czyszczony, ani dezynfekowany nie był i nie jest, natomiast zanieczyszczany jest stale.

Gdyśmy w swoim czasie sprawę tę poruszali, mówiono nam, że trzeba poczekać do kanalizacji. Dziś buduje się kanały, ale żaden z zakładów przemysłowych, korzystających z Przemszy, jako z rynsztoka, nie myśli o połączeniu się z kanałami miejskiemi.

Zwracaliśmy też uwagę, że nawet okupanci rosyjscy podobne sprawy rozstrzygali na korzyść miast i ludności, zakazując przemysłowcom korzystania z rzek jako z rynsztoków, ale głos nasz dotychczas pozostał bez echa.

Może więc Zagłębie będzie miało szczęście, że odwiedzi je kiedy min. Składkowski i Przemsza przestanie być rynsztokiem przemysłowców.

(s)

W sprawie powyższej otrzymaliśmy jednocześnie ze sfer robotniczych następującą notatkę:

Sz. Panie Redaktorze! Rzeki są dobrodziejstwem ludności, lecz nasza Przemsza jest przekleństwem. Oto przyszło lato, człek chciałby się ochłodzić, użyć kąpieli, a tymczasem musi się obejść smakiem. Możni świata tego, którzy nam zanieczyszczają rzekę, jeżdżą nad morze, do wód, bo ich stać na to. A biedny robotnik, dzięki tym panom, nie tylko nie może korzystać z kąpieli rzecznej, ale mając rzekę pod nosem, musi nos zatykać, idąc koło Przemszy.

Cześć!

Prenumerator „Expresu"

Woda na młyn komunistów.

500 robotników miejskich bez pracy!

Magistrat m. Sosnowca, zgodnie z planami kanalizacyjnemi, rozpoczął budowę kolektora przez hałdy towarzystwa sosnowieckiego.

Towarzystwo zażądało zaprzestania robót, a w czasie pertraktacyj wyraziło zgodę na dalsze ich prowadzenie, ale pod warunkiem, że magistrat zgodzi się na zamknięcie drogi, przeprowadzonej przez miasto kosztem 50 tys. zł. przez hałdy, za zgodą towarzystwa sosnowieckiego.

Oczywiście, magistrat zgodzić się na to nie mógł.

Cóż tedy robią przemysłowcy francuzi, od szeregu lat eksploatujący bogactwa nasze i robotnika polskiego?

Oto panowie ci udają się do sądu i żądają dla zabezpieczenia swego powództwa przerwania budowy kolektora.

Z zupełną świadomością towarzystwo sosnowieckie żąda pośrednio pozbawienia pracy 500 robotników i aby postawić na swojem, prosi o zabezpieczenie swych pretensyj przez natychmiastowe wstrzymanie robót!

Onegaj sąd okręgowy w Sasnowcu (sędziowie: Konic, Sarnicki i Delinger) przychylił się do prośby towarzystwa sosnowieckiego i nakazał wstrzymać roboty kanalizacyjne.

Nie wiemy, jakie kroki przedsięweźmie magistrat w celu jaknajszybszego uchylenia decyzji sądu okręgowego, sądzimy jednak, że należy poruszyć wszystkie sprężyny, aby decyzja sądu została uchylona, gdyż wyrzucanie na bruk 500 robotników wówczas, gdy jest dla nich praca i gdy miasto posiada fundusze na prowadzenie robót, jest wprost nie do pomyślenia.

Postępowanie francuzów u nas zawsze cechowała bezwzględność, ale fakt obecny świadczy najwymowniej, że poza zyskami nic ich nie obchodzi.

I czy w takich warunkach może być mowa o walce z bolszewizmem? Przecież temu robotnikowi nie można w żaden sposób wytłumaczyć, że to wszystko robi się legalnie.

(r.)

Kronika.

KALENDARZYK.

Czerwiec 19 Niedziela — Gerwazego, Sylwerjusza. Wschód słońca 3.15. Zachód „ 7.58.

RADJO.

Niedziela — 19 czerwca.

WARSZAWA.

10.15 Transmisja nabożeństwa z katedry poznańskiej.
11.15 Transmisja z filharmonji warszawskiej. Uroczysta Akademja z powodu Jubileuszu 25 lecia Centralnego Towarzystwa Rolniczego. W przerwie komunikat lotniczo-meteorologiczny.
14.10 Odczyt pt. „W jaki sposób każdy rolnik może dojść do dobrych krów" z działu „Rolnictwo".
14.35 Odczyt p t. „Najważniejsze wiadomości i wskazania rolnicze" z działu „Rolnictwo".
15.00 Odczyt pod tyt. „O pracy w samorządzie".
15.30 Transmisja z Doliny Szwajcarskiej.
17.00 Audycja dla dzieci.
17.35 Koncert popołudniowy.
18.35 Rozmaitości.
18.55 Komunikaty PAT.
19.10 Odczyt p. t. „Wojsko polskie w czasach Jagiellońskich" z działu „Historja Polski".
19.35 Odczyt pt. „Świat dziwu i czaru w poezji Słowackiego".
20.30 Koncert wieczorny.
22.00 Komunikat lotniczo - meteorologiczny, sygnał czasu, nad program, komunikaty PAT.
22.30 Transmisja muzyki tanecznej z restauracji „Rydz".

KRAKÓW.

10.15 Transmisja nabożeństwa z katedry poznańskiej.
15.30 Transmisja z Warszawy.
18.40 Przerwa, ewent. komunikaty.
19.00 Odczyt pt. „Pogrzeby Kościuszki i Mickiewicza w Krakowie".
19.30 Odczyt pt. „Krajobraz polski Cz. IV: Szlaki".
20.00 Rozmaitości.
20.30 Koncert: Muzyka Hiszpańska.
20.00 Komunikat meteorol., sygnał czasu.
22.30 Transmisja z Warszawy.

POZNAŃ.

10.15 Transmisja nabożeństwa z katedry poznańskiej.
12.10 Odczyt pt. „Organizacja ogrodnictwa".
12.35 Odczyt pt. „O muchach zbożowych".
15.30 Transmisja koncertu z Warszawy
17.00 Odczyt pt. „Kult Matki w poezji Słowackiego".
17.35 Transmisja koncertu z Warszawy.
18.35 Nad program.
18.50 Program dla dzieci.
19.25 Odczyt pt. „Jakie mamy dowody obrotu ziemi".
19.50 Odczyt pt. Znaczenie krytyki literackiej dla literatury".
20.20 Koncert wieczorny.
22.15 Komunikat sportowy.
22.30 Transmisja muzyki tanecznej z „Palais Royal".

Z Sosnowca.

(s) **Przewóz zwłok Słowackiego.** Trumna z prochami Wieszcza wyruszy z Warszawy pociągiem w d. 27 b.m. o godz. 1 po południu. Przewidywane są 2 min. postoje na następujących stacjach Skierniewice. Koluszki, Piotrków, Częstochowa, Ząbkowice, Katowice. Na innych znaczniejszych, a niewymienionych powyżej stacjach pociąg będzie zwalniał bieg. Przybycie do Krakowa tegoż dnia przed północą.

Z rozkładu powyższego widać, że w Zagłębiu zatrzyma się pociąg tylko w Ząbkowicach.

(s) **Ważne dla bezrobotnych pracowników umysłowych.** Zarząd obwodowy funduszu bezrobocia w Sosnowcu podaje do wiadomości bezrobotnym pracownikom umysłowym, że wypłaty zapomóg odbędą się w dniach: od 20 do 25 bm., a to w następujących kolejnościach:

1) Dla bezrobotnych, zamieszkałych na terenie pow. będzińskiego, wypłaty odbędą się w lokalu P.U.P.P. w Sosnowcu ul. Piłsudskiego 16 o godz. 16.

W dniu 20 b. m. od Nr. I/I do Nr. 63/I i od Nr. I/II do Nr. 168/II.

W dniu 21 b. m. od I/III/b do 73/III/b i od nr. I/III/c do nr. 154/III/c.

W dniu 22 b. m. od nr. I/III/d do Nr. 178/III/d.

2) Dla bezrobotnych, zamieszkałych na terenie pow. olkuskiego' z wyjątkiem gminy Pilica i Ogrodzieniec, wypłaty odbędą się w dniu 21 bm. o godz. 12 w magistracie miasta Olkusza.

3) Dla bezrobotnych, zam. na terenie pow. zawierckiego, łącznie z gminami Pilicą i Ogrodzieńcem pow. olkuskiego, wypłaty odbędą się w dniu 25 bm. o godz. 14-ej w lokalu ekspozytury P. U. P. P. w Zawierciu.

(s) **Z posiedzenia zarządu miasta.** Na ostatniem posiedzeniu zarządu miasta postanowiono polecić urzędowi zdrowia zorganizować przy szpitalu dla zakaźnych, oddział położniczy, wydelegować na zakończenie roku szkolnego w miejskiej szkole dokształcającej ławnika Porczyńskiego, a na otwarcie wystawy prac uczniów szkół powszechnych ławnika Dobrowolskiego; zatwierdzono, jako zastępcę dr. Falińskiego na czas urlopu, — dr. Chomentowskiego, oraz rozpatrzono, przedstawiony przez firmę Ulen projekt budowy gmachu dla administracji wodociągów i kanalizacji. Kosztorys ten obliczony jest na sumę 290.161 zł. Powyższy kosztorys postanowiono wnieść do zatwierdzenia na radę miejską z zastrzeżeniem, że poszczególne roboty będą oddane przedsiębiorcom prywatnym w drodze przetargu. W końcu rozpatrzono szereg spraw personalnych i podatkowych.

(s) **Nasze ilustracje.** W dzisiejszym dodatku ilustrowanym wszystkie miejscowe klisze, zrobione są ze zdjęć, wykonanych przez znany w Zagłębiu zakład fotograficzny Braci Altman w Sosnowcu.

Przy sposobności zwracamy się do naszych czytelników, by zechcieli łaskawie nadsyłać nam fotografje obchodów, zebrań, pięknych okolic i t. p., nadających się do zamieszczenia w naszem piśmie.

(s) **Ile zboża potrzebuje Sosnowiec.** Stosownie do polecenia województwa, magistrat przystąpił do ścisłych obliczeń, jakiej ilości zboża potrzeba miesięcznie dla Sosnowca. Po obliczeniach okazało się, że Sosnowiec potrzebuje miesięcznie 75 wagonów 15-tonowych. Jednocześnie magistrat przystąpił do rejestrowania zapasów zboża, znajdującego się w naszem mieście.

(s) **Godziny urzędowe notarjuszów.** Od dnia 1-go lipca b. r. godziny urzędowe notarjuszów będą następujące: od godz. 8 m. 30 rano do 3 m. 30 popoł., w soboty zaś od 8 m. 30 rano do godziny 2-ej popoł. Weksle do inkasa względnie protestu będą przyjmowane do godz. 2 popoł., a w soboty do 1 popoł.

(s) **Zebranie tow. polek na Pogoni.** W dniu 19-go czerwca b. r. o godz. 5-ej po południu w sali związków na Pogoni przy ul. Marjackiej 1, odbędzie się miesięczne zebranie członkiń tow. polek na Pogoni, na które zaprasza uprzejmie wszystkie członkinie i sympatyczki. Zarząd.

(s) **Inspekcja w fabryce obuwia.** 27 b. m. przyjeżdża z Częstochowy inżynier przemysłowy i dokona inspekcji w krajowej fabryce obuwia w Sosnowcu.

(s) **Podwyżka płac.** Na konferencji w miejscowym inspektoracie pracy pod przewodnictwem inż. Gallota robotnicy fabryki chemicznej Jan Jack w Ogrodzieńcu otrzymali 5 i pół procent podwyżki dotychczasowych płac od dnia 15 maja b. r.

(s) **Odłożenie konferencji.** Wyznaczona na poniedziałek dnia 20 b. m. w inspektoracie pracy konferencja robotników budowlanych została odłożona na dzień 23 bm.

(s) **Usiłowanie samobójstwa.** Marja Szara (Będzińska 23), lat 20, usiłowała popełnić samobójstwo przez wypicie większej dozy esencji octowej. W stanie ciężkim przewieziono ją do szpitala na Lepiankach. Przyczyną samobójstwa było nieporozumienie małżeńskie.

(s) **Jeszcze jedno samobójstwo.** Janina Kozik (Modrzejowska 42) usiłowała pozbawić się życia przez wypicie większej dozy esencji octowej. Desperatkę przewieziono w stanie ciężkim do szpitala na Pekinie. Jako przyczynę samobójstwa podaje desperatka, że nie może zgodzić się z tem, że siostra jej niewinnie siedzi w więzieniu.

(s) **Zginął syn i 2 tys. zł.** Golda Fryszer (ul. Henryka 15) w Modrzejowie zawiadomiła policję, że syn jej Wolf przed paru dniami otrzymał 2 tys. złotych na zapłacenie długów i zakup towarów i dotychczas nie powrócił do domu.

(s) **Kradzież blachy cynkowej.** Roman Pawlicki, zarządca domu przy ulicy Sienkiewicza 9, zameldował policji, że nieznani sprawcy skradli z dachu domu blachę cynkową, wartości 1000 zł.

Z Będzina.

(b) **Wybory do rady gminnej.** Na dzień 29 b. m., wyznaczone zostały wybory do rady gminnej i wójtów w Wojkowicach Kościelnych, Ożarowicach i Łośniu.

(b) **Nagły skon.** Bronisława Kotuła, mieszkanka Bobrownik, z przyczyn dotąd nie wyjaśnionych nagle zmarła.

Z Czeladzi.

(c) **Akademja ku czci Słowackiego.** W niedzielę, dnia 19 b. m. odbędzie się w sali na Saturnie staraniem specjalnego komitetu akademja ku czci Wieszcza Słowackiego. Na program akademji złożą się: odczyt p. Zygmunta Rychtera, deklamacje p. W. Trzcińskiego, śpiew chóru domu ludowego na Saturnie, koncert orkiestry t-wa Saturn i fragment z „Księdza Marka", odegrany przez amatorów z domu ludowego w Sosnowcu. Początek o godz. 8-ej wiecz. Ceny od 20 do 1 zł. Sądzimy, że publiczność czeladzka uczci pamięć Wielkiego Poety, wypełniając salę po brzegi.

Z Dąbrowy.

(d) **Zakończenie roku szkolnego.** Jutro t. j. 20 bm. w miejskiej szkole wieczorowej odbędzie się rozdanie świadectw i zakończenie roku szkolnego.

(d) **Dzień kobiety.** Dziś, w Dąbrowie, odbędzie się obchód P.P.S. p. n. "Dzień kobiety". Pochód wszystkich socjalistycznych organizacji kobiecych wraz z orkiestrami uda się do Sosnowca, gdzie odbędą się przemówienia i akademja w teatrze miejskim.

(d) **Pierwszy zjazd śpiewaczy.** Przypominamy, że dziś odbędzie się w naszem mieście pierwszy zjazd śpiewaczy Zagłębia Dąbrowskiego, w którym weźmie udział zgórą 500 osób. Bardzo interesująco zapowiadają się popisy poszczególnych towarzystw śpiewaczych.

(d) **Wystawa robót ręcznych.** Dziś odbędzie się w lokalu związku polek ul. Kościuszki 3, wystawa robót ręcznych p. n. „praca kobiety".

(d) **Ospa naturalna.** Onegdaj w Gołonogu stwierdzono zasłabnięcie na ospę naturalną u Stefanji Chrzan.

(d) **Usiłowanie zabójstwa.** Wczoraj o godzinie 10-tej rano Kazimierz Sznura mieszkaniec kolonji „Ksawera", trzema strzałami z rewolweru, usiłował pozbawić życia Ludwika Lula, pozostającego bez pracy. Strzały kierowane były w piersi, lecz dwa z nich chybiły, jeden zaś zranił Lula w lewe ramię. Usiłowanie zabójstwa według zeznań postrzelonego jest wynikiem osobistych porachunków.

Sprawca zamachu Kazimierz Sznura, zdołał zbiedz. Policja wszczęła energiczny pościg.

Z Zawiercia.

(z) **Kto ofiaruje plac pod szpital powiatowy.** Zarząd tow. akc. mijaczowskich odlewni stali i zakładów mechanicznych B-ci Bauerertz w Myszkowie, na posiedzeniu swem w dniu 13 b. m. postanowił wystąpić z wnioskiem, na ogólnem zebraniu akcjonarjuszy o darowanie powiatowemu związkowi komunalnemu pow. zawierckiego 3-ch mórg ziemi, pod budowę powiatowego szpitala powszechnego.

Czyn ten, znalazł wielkie uznanie wśród tutejszego społeczeństwa.

Komunikat oficjalny Nr. 5

Podokręgu sosnowieckiego K. Z. O. P. N. Adres kierownictwa: M. Bluszcz Magistrat m. Dąbrowy Gór.

1. Wzywa się na posiedzenie Kierownictwa Podokręgu

(wtorek godz. 20 lokal T.U.R. Sosnowiec-Pogoń, ul. Orla róg Dzikiej) prezesa ZKS Sport p. Neufelda w sprawie finansowych pertraktacji z TS Vesta Olkusz na zawody dnia 22/5 27 r.

2. Wzywa się wszystkie kluby po raz ostatni pod rygorem walkowerów, do wpłacenia do kasy Kierownictwa wpisowego do mistrzostw w myśl komunikatów Podokręgu Nr. 1 § 9 i Nr. 3 § 7. Kluby które wpłaciły już wpisowe do KZOPN zechcą nadesłać odpisy wraz z oryginałami potwierdzeń wpłacenia. Kluby które nie uskutecznią powyższego do dnia 28 b. m. zostoną ukarane oprócz walkoweru — grzywną.

3. Wzywa się K. S. Warta Zawiercie do wpłacenia na rzecz referatu obsady sędziów zł, 3.00 tytułem taksy zgłoszenia zawodów telegraficznie na dzień 8 maja r. b między Zagłębianka — Warta.

4. Podaje się do wiadomości klubom, że protesty zgłoszone do Podokręgu na zawody winny być opłacone taksą klub klasy B 10 zł. klub klasy C 5 zł. Protesty bez wpłaconej kaucji nie będą rozpatrywane w myśl postanowień odnoszących się o mistrzostwo § 15 na 1926 r., które to postanowienia obowiązują również na rok 1927.

5. Zasuspendowano do czasu stawienia się na posiedzenie Kierownictwa Podokręgu graczy B. Fiszla z KS Arja i T. Kaliściaka z RTS Tur w celu ściągnięcia z tychże zeznania za pobicie się na boisku podczas zawodów w dniu 11/6 27 r.

6 Ukarano w związku z zajściem na zawodach Sport — Czeladzki w Dąbrowie Górniczej dnia 21/5 27 r. następujących graczy: Gacka z ZKS Sport trzytygodniową dyskwalifikacją za obrazę sędziego, Rozencwajga z ZKS Sport jednotygodniową dyskalifikacją za pogróżki względem gracza, Sadłowskiego H. z Czeladzkiego KS dwutygodniową dyskalifikacją za brutalną grę, Tuszyńskiego z Czeladzkiego KS czterotygodniową dyskwalifikacją za niebezpieczną i brutalną grę.

7. Podaje się do wiadomości, że Kluby które nie zgłoszą na posiedzenie Kierownictwa we wtorek dnia 21 czerwca r. b. dokładnych swych adresów zostaną ukarane grzywną po 5 złotych, a zatem wzywa się kluby do bezwzględnego nadesłania dokładnych swych adresów.

Kierownictwo
Podokręgu Sosnowieckiego
K. Z. O. P. N.

Recepta na długowieczność.

Dwieście lat szczęśliwego życia.

Nie 80, ale 150 do 200 lat jest granicą wieku ludzkiego.

Do 80 lat człowiek powinien się nazywać młodzikiem, od 80 — 150 dojrzałym, a od 150 zaczyna się dopiero starość, wcale nieprzykra i uciążliwa, ale pełna doświadczenia i roztropności.

Tego zdania jest lekarz londyński, dr. E. A. Snek, który pomimo 65 lat życia uprawia sporty, robi wielomilowe przechadzki i pracuje normalnie 12 godzin na dobę.

Dr. Snek założył nową gminę pod nazwą „Zrzeszenie długowiecznych" i napisał dla jej członków ustawę specjalną. Oto wyjątki:

1) Pracować będziesz najmniej 10 godzin, a spać musisz 7 godzin na dobę.

2) Conajmniej gwie godziny na dobę chodzić będziesz na dworze bez ubrania.

3) Obowiązkowo zjeść musisz każdego dnia 2 jabłka, 2 pomarańcze, 12 orzechów włoskich, oraz wypić 2 szklanki zimnej wody.

4) Ożenisz się w 21 roku życia.

Reszta przepisów dotyczy rozłożenia sobie dnia higjeny ciała i pracy.

Ustawa dr. Sneka nie jest surowa. Zwolennikom jego wolno pić alkohol, palić, tańczyć i nie obowiązuje ich żadna specjalnie skonstruowana etyka.

Wzamian za wypełnianie przykazań obiecuje im prorok długowieczności 200 lat szczęśliwego życia.

OGŁOSZENIE.

Magistrat m. Sosnowca podaje do publicznej wiadomości, że w celu ściągnięcia zaległych należności na rzecz Magistratu m. Dąbrowy Górniczej od Sosnowieckiego Towarzystwa Kopalń Węgla i Zakładów Hutniczych odbędzie się publiczna licytacja dnia 24 czerwca 1927 r. o godz 11-ej rano w lokalu na kopalni „Wiktor" dla sprzedaży 130 ton węgla grubego.

Licytacja odbędzie się w II terminie od sumy zaofiarowanej.

Sosnowiec, dnia 15 czerwca 1927 r.

MAGISTRAT.

Bank Rzemieślników i Drobnych Kupców Sp. z ogr. odp.

w Sosnowcu, Targowa 9

zaprasza niniejszym swych członków na zwyczajne doroczne

OGÓLNE ZEBRANIE

które odbędzie się w Sosnowcu, w lokalu kina „Zagłoba" przy ul. Kościelnej, w dnin 26 czerwca 1927 r. o g 3 po poł.

Porządek dzienny:

1. Zagajenie i wybór prezydjum zebranie,
2. Odczytanie protokułu poprzedniego Ogólnego Zebrania,
3. Sprawozdanie Zarządu za rok 1925/1926,
4. Odczytanie bilansu i r-ku zysków i strat,
5. Sprawozdanie Rady Nadzorczej,
6. Odczytanie sprawozdań z rewizji, dokonanych z ramienia Związku Żydowskich Tow. Spółdzielczych w Polsce,
7. Podział zysku,
8. Budżet na rok 1927,
9. Zmiana Statutu Spółdzielni,
10. Uchwalenie najwyższej sumy zobowiązań, jakie spółdzielnia może zaciągnąć,
11. Oznaczenie granic najwyższego kredytu, jaki udzielony być może jednemu członkowi,
12. Rezygnacja Zarządu i Rady Nadzorczej,
13. Wybory Zarządu i Rady Nadzorczej,
14. Wykreślenie członków.

Na wypadek, gdyby Ogólne Zebranie dla jakichkolwiek powodów nie mogło się odbyć w oznaczonym terminie, odbędzie się ono w drugim terminie w tymże lokalu i tymże dniu o godz. 4 po południu, bez względu na ilość obecnych członków.

Drobne ogłoszenia.

Nauka i wychowanie.

Kursy kroju szycia krawieczyzny, bielizny haftu. Sosnowiec, Kołłątaja 11. Nowakowska.

Kupno i sprzedaż.

Sklep urządzony z powodu wyjazdu sprzedam zaraz. Kawiarnia, Piłsudskiego 28 Sosnowiec.

Pianino czarne, małe używane sprzedam tanio. Barenblat, Będzin Kołłątaja 30.

Maszyne do szycia bębenkową Singera sprzedam tanio. Sosnowiec, Walcownia Renarda 9 Pieczykura.

Sprzedam grunt orny przy ul. Czeladzkiej. Wiadomość ul. Będzińska nr. 3, Buchacz.

Tanio sprzedam maszynę bębenkową do szycia i haftu i pierścieniową Singera używaną. Sosnowiec, Sielecka 27 Pelsik.

Matrymonjalne.

Kawaler młody, sympatyczny na stanowisku z braku znajomości poszukuje tą drogą inteligentnej młodej panienki z dobrym charakterem w celu matrymonjalnym. Zgłoszenia do administracji „Expresu Zagłębia" pod „Wesoły".

Różne.

Piekarnia do odstąpienia na dogodnych warunkach wraz z mieszkaniem. Wiadomość Porąbka Zawodzie, Polak S.

Pełka Teodor zgubił zaświadczenie rejestracyjne wydane przez magistrat m. Sosnowca.

Feliks Zwolański zgubił książeczkę wojskową wydaną w P.K.U. Pińczów

Drukarnia Handlowa R. MONSIORSKI Będzin Plac 3-go Maja 4.